TÜRKİYE'DE 2002-2024 YILLARI ARASINDA MOTOR GELİŞİM ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Nida Nur Sevilmiş[1], Raif Zileli[2]

Bu çalışmanın amacı, 2002-2024 yılları arasında motor gelişim alanında Türkiye'de yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini motor gelişim alanında Türkiye'de yapılmış 25 yüksek lisans, 5 doktora tezi olmak üzere toplam 30 lisansüstü tez oluşturmaktadır. Lisansüstü tezlerin 'yayınlanan yıl, tür, üniversite, enstitü, anabilim dalı, çalışma grubu/örneklem, araştırma yöntemi, çalışma konuları, yöntem bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel bir desenle yürütülmüştür. Doküman analizi yöntemi ve içerik analizi tekniği kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu alanda yapılmış çalışmalar incelenerek literatürün gelişim sürecinin izlenmesi, araştırma eğilimlerinin ortaya konulması ve çalışmalarla ilgili toplu bilgi sunularak araştırmacı ve okuyuculara içgörü kazandırmak, araştırmacıların gelecekte yapacakları çalışmalara yön vermek istenmiştir. Ayrıca motor gelişimin diğer gelişim alanlarıyla (bilişsel, sosyal-duygusal, dil gelişimi vb.) hangi bağlamlarda ilişkilendirildiği ve bu ilişkiler sonucunda hangi bulgulara ulaşıldığı da belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda, motor gelişimle birlikte ele alınan diğer gelişim alanları incelenmiştir. Elde edilen bulgular tablo ve grafiklerle görselleştirilerek sunulmuştur. Bulgular araştırma yöntemleri bakımından incelendiğinde deneysel çalışmaların ağırlıkta olduğu, ancak karma ve nitel yöntem kullanımının sınırlı düzeyde kaldığı gözlemlenmiştir. Lisansüstü tezlerin çalışma grupları incelendiğinde ise sporcular, özel gereksinimli bireyler ve tıbbi durumu olan bireylerin sıklıkla tercih edildiği görülmüştür. Araştırma bulguları motor gelişim alanındaki lisansüstü tezlerin büyük oranda sağlık temelli ve spor temelli müdahalelere odaklandığını; diğer beceri ve gelişim alanlarıyla ilişkili çalışmaların ise sınırlı sayıda olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda, yapılacak yeni çalışmalarda motor gelişim alanında disiplinlerarası yaklaşımların benimsenmesi ve erken çocukluk dönemi ile ilgili çalışmaların sayılarının arttırılması, çocuk gelişimi alanına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Motor Gelişim, Lisansüstü Tezler, Gelişim Alanları.*

A REVIEW OF GRADUATE THESES ON MOTOR DEVELOPMENT IN TURKEY BETWEEN 2002-2024

The aim of this study is to examine graduate theses conducted in the field of motor development in Türkiye between 2000 and 2024. The sample of the research consists of a total of 30 graduate theses, including 25 master's theses and 5 doctoral dissertations, carried out in the field of motor development in Türkiye. The study aimed to analyze these graduate theses in terms of ''year of publication, type, university, ınstitute, department, study group/sample, research method, research topics and methodology.'' The research was designed using a qualitative approach and evaluated through document analysis and content analysis techniques. By examining the studies conducted in this field, it was intended to trace the development process of the literature, reveal research trends, and provide comprehensive information that would offer insights to researchers and readers, as well as guide future research. In addition, the study sought to determine in which contexts motor development was associated with other developmental areas (such as cognitive, socio-emotional, and language development) and the findings obtained from these relationships. Within this scope, other developmental areas addressed alongside motor development were also examined. The findings were presented in tables and graphs for visualization. When the results were examined in terms of research methods, it was observed that experimental studies predominated, while the use of mixed and qualitative methods remained limited. Regarding the study groups of the theses, it was found that athletes, individuals with special needs, and individuals with medical conditions were frequently preferred. The findings indicated that graduate theses in the field of motor development predominantly focused on health-based and sport-based interventions, whereas studies related to other skills and developmental areas were limited in number. In this context, it is thought that adopting interdisciplinary approaches in future studies and increasing the number of studies related to early childhood would make significant contributions to the field of child development.

Keywords: *Motor Development, Graduate Theses, Development Areas.*

---

[1] Yüksek Lisans Öğrencisi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 0009-0003-5902-7339, nidas719@gmail.com.
[2] Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 0000-0003-4178-5468, raif.zileli@bilecik.edu.tr.